معترضان در لیبی پس از آتش زدن پارلمان، فراخوان نافرمانی مدنی صادر کردند؛

خیزش علیه سرگردانی سیاسی و بحران معیشتی

فرشاد گلزاری

شـاید این جمله از نظر بسیاری از کسـانی که بـه دموکراسـی و اسـتقرار نظم و قانـون اعتقاد دارند درست نباشـد؛ اما هستند نخبگان محافظه‌کاری که معتقدند وجود یک توتالیتر در رأس امور، می‌تواند بهتر از دموکراسـی خواهان یک کشور را اداره کند! در قرن حاضر شـاید این مدل و نوعِ نگاه یک بربریت سیاسی به حساب بیاید اما واقعیت این است که چه ما بخواهیم یـا نخواهیم، این افراد و متفکران سیاسی- اجتماعی در میان ما و در قرن بیست و یکم در سراسر دنیا زیست می‌کنند و بر تئوری خود پامی‌فشارند. این جماعت نمونه عراق و صدام را یکی از استدلال‌های خود اعلام می‌کنند و از سـوی دیگر وجود شـخصی مانند معمر قذافی در رأس لیبی را هـم در زمره همین تئوری خـود مطـرح می‌کنند. این طیف معتقدند که جغرافیا و بسـتر خاورمیانه و شمال آفریقا به دلیل آنکه به یکدیگر وابسته و متصل هستند، نمی‌توانند دموکراسی را به آن معنایی که غرب ترجمه کرده اسـت، برقرار کنند و مردمانشان را به پیروی از آن فرابخوانند. همین جماعت به آرایش قومی و قبیله‌ای عراق، لیبی، لبنان و سایر کشـورهای خاورمیانه و آفریقا اشاره می‌کنند که اتیوپی و جنگ اخیر این کشـور را هم دربرمی‌گیرد. آنها معتقدند که جامعه و طبقات مختلفی که در این جغرافیا حضور دارند عملاً اجازه استقرار و سلطنتِ دموکراسی را به حُکام نمی‌دهند. به عنوان مثال در لبنان هنوز دولت وجود ندارد و در عراق هم به دلیل اینکه اهل تسـنن، شیعیان و کُردها ساختار سیاسی را تشـکیل می‌دهند و هرکدام طیفی را رهبری می‌کنند، عملاً آن مدل از دموکراسـی که در معنای عام مورد اشاره قرار می‌گیرد، وجود ندارد یا به وجود نمی‌آید. حال اگر با همین نظر وارد پرونده لیبیِ پس از قذافی شویم می‌بینیم که تا حـدودی این تئوری درست اسـت اما مولفه‌های خارجی هم در آن دخیل خواهد بود. زمانی که بهار عربی به وقوع پیوست و قذافی در زادگاهش (شهر سِرت واقع در شمال لیبی) توسـط مردم به خاک و خون کشیده شد، بسیاری از سرویس‌های اطلاعاتی مطرح دنیا که در رأس آن بریتانیا، آمریکا، فرانسه و روسیه قرار داشتند شروع به تحرک کردند. یکی از نتایج این تحـرکات غارت مخازن طلای قذافی توسـط بریتانیا بود و سپس فرانسه به دلیل آنکه در گذشته لیبی را به عنوان مستعمره خود اداره می‌کرد، اقدام به سناریونویسی کرد. ایتالیا هم به دلیـل اینکه در برهه‌ای لیبی را اداره می‌کرد وارد این پرونده شد و حتی جنگنده‌های آن به کمک نیروهای خلیفه حفتر آمد تا داعش را پس از سقوط قذافی، در شهر سرت از بین ببرد. آمریکا هم که پای ثابت تمام مجادلات دنیا بود با پرچم ناتو وارد این کشور شد و روس‌ها هم به دلیل تسلیح قذافی از سـال‌ها قبل، لیبی را حوزه نفوذ سنتی خود خطاب کرد و با پرچم «شـرکت‌های نظامی- پیمانکاری واگنر» وارد این مجادله بی سـر و ته شد. حالا از سـقوط قذافی ۱۱ سال می‌گـذرد و عملاً این کشـور به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم شده که هم جناح‌های نظامی و هم طیف‌های سیاسی دو قسمت با یکدیگر درگیر هستند و دود آن صرفاً به چشم مردمی می‌رود کـه فکر می‌کردنـد با دفن قذافی، سـعادتمندی بـه آنها روی خوش نشان می‌دهد!

درگیری سیاسی میان الدبیبه و پاشاغا قرار بود با مداخله ایالات متحده، نماینده ویژه سازمان ملل در امور لیبی و کشورهای اروپایی رو به آرامی برود اما شاهد تشدید منازعه هستیم و حالا کار به تهدید رسیده است

شورش اکثریت علیه اقلیت

درست است که بهار عربی کسانی مانند معمـر قذافی، علـی عبدالله صالح، حسنی مبارک و چند تن دیگر از رهبران عربی را به حاشـیه راند؛ اما واقعیت این است که کشورهای خارجی و عوامل آنها در داخل یا خارج جغرافیایی ماننـد لیبی هنوز حرف اول و آخر را می‌زنند. به عنوان مثال همین حالا که عبدالحمید الدبیبه به عنوان نخسـت‌وزیر مورد تایید جامعه جهانی در لیبی مشغول کار است، در سوی مقابل فتحی پاشاغا ادعای نخست‌وزیری کرده و اساساً دولت الدبیبه را از ماه دسـامبر فاقد هرگونه مشروعیت و صلاحیت اعلام کرده اسـت. این درگیری سیاسی با مداخله ایالات متحـده، نماینده ویژه سـازمان ملل در امـور لیبی و کشورهای اروپایی قرار بود که رو به آرامی برود اما تشدید منازعه را شاهد بودیم و حالا کار به تهدید رسـیده است. ایالات متحده و به صورت کلی غربی‌ها به دنبال آن هستند تا بتوانند با برگزاری یک انتخابات مشـخص و با مداخله سـازمان ملل لیبی را به سمت و سـویی ببرند که سناریوی آنها در این مدارِ قدرت باطل نشـود اما مساله اینجاسـت که دیگر مردم این کشور گوششان از این حرف‌ها پر است و حالا معیشت خود را در خطر می‌بینند. جمعه گذشته منابع خبری در لیبی اعلام کردند که شهروندان لیبیایـی معترض با یـورش به مقر پارلمان شـهر طبرق واقع در شرق این کشـور اعتراض خود را نسبت به وخامت اوضاع معیشتی و بحران سیاسـی اعلام کردند. چندی بعد اعلام شد که این تظاهرات در ادامه به پایتخت لیبی و تعدادی از شهرهای اصلی این کشور کشیده شده است. معترضان پس از یـورش به درهای اصلی مقـر پارلمان لیبی در شـهر طبرق نسبت به تداوم وخامت اوضاع معیشتی اعتراض کردند و خواستار انحلال بخش‌های سیاسـی کنونی و برگزاری فوری انتخابات ریاسـت جمهوری و پارلمانی در این کشـور شـدند. همزمان با ایـن تظاهرات، اعتراضات مشابهی در طرابلس و شهر مصراته در محکومیت تداوم و خامت اوضاع معیشـتی و سیاسی موجود برگزار شد و جالب اینجاست که در آنجا هم معترضان خواستار برگزاری انتخابات شـدند. رویتـرز هم روز گذشته (یکشنبه) به نقل از منابعش در لیبی اعلام کـرد که با بالا گرفتن تنش‌ها در شـهرهای مختلف این کشور، فراخوان‌هایی برای نافرمانی مدنی و اسـتمرار اعتراضات تا زمان برکناری مسـئولان حاکم منتشر شد. همزمان سـازمان ملل یورش تظاهرکنندگان به ساختمان پارلمان طبرق را محکوم کرده و احترام به حق مردم برای اعتراض مسـالمت‌آمیز را خواسـتار شـد. اتحادیه اروپا نیز از گروه‌هـای لیبیایی خواسـت به خواسته‌های معترضان توجه کرده و انتخابات را برگزار کنند. «جنبش اعتراض» در لیبی هم اعلام کرد که فعالیت‌های خود را تشدید می‌کند و از تظاهرکننـدگان خواسـت در میدان‌های شهرها چادر زده و اعلام نافرمانی مدنی کنند تا هدف‌شـان برای سـرنگونی نهادهای سیاسی و برگـزاری انتخاباتی جدید محقق شود. آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این اسـت کـه موضوع برگزاری انتخابـات در لیبی را باید یک پـروژه غربی دانسـت؛ چراکه واشنگتن و سـایر شرکای آن به این نتیجه رسیده‌اند که در شرایط فعلی جهان که متاثر از بحـران اوکراین اسـت، لیبی باید به عنـوان یکی از دارندگان مرغوبتریـن نفت دنیا، به آرامش نسبی بازگردد و تکلیف روند سیاسی در این کشور مشخص شود. حال باید دید که بحران معیشـت و سیاست در این کشور با برگزاری یک انتخابات مهندسـی شده ریشه‌کن خواهد شد یا خیر؟!

موضوع برگزاری انتخابات در لیبی را باید یک پروژه غربی دانست، چراکه واشنگتن و سایر شرکای آن به این نتیجه رسیده‌اند در شرایط فعلی جهان که متاثر از بحران اوکراین است، لیبی باید به عنوان یکی از دارندگان مرغوبترین نفت دنیا، به آرامش نسبی بازگردد

جهان نما

مسکو کنترل کامل لوهانسک را به دست گرفت

سرگئی شـویگو، وزیر دفاع روسیه به ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسـیه درباره آزادسـازی کامل قلمرو جمهوری خلق لوهانسک گزارش داد. به گزارش اسپوتنیک، در بیانیه مطبوعاتی وزارت دفاع روسیه آمده اسـت: دیروز (یکشنبه) ۳ ژوئیه ۲۰۲۲، وزیر دفاع فدراسـیون روسیه، ژنرال ارتش سرگئی شـویگو، به فرمانده عالی نیروهای مسلح فدراسـیون روسـیه ولادیمیر پوتین خبر آزادی جمهوری خلق لوهانسـک را اعلام کرد. پیشـتر نظامیانی متشکل از ارتش روسیه و جنگجویان شبه نظامی خلق لوهانسک، لیسیچانسک، آخرین شهر منطقه لوهانسک را که تحت کنترل نیروهای امنیتی اوکراین بود، محاصره کردند. مساحت کل مناطق آزاد شده ۱۸۲ کیلومتر مربع بوده است.

در همین راسـتا هم رمضان قدیـروف، رهبر چچن در کانال تلگرامی خود نوشـت: حلقه کاملا بسته شده و لیسیچانسـک تحت محاصره کامل نیروهای تحت امر روسیه قرار دارد. می‌توان گفت که به زودی حمله‌ای تمام عیار علیه این شـهر آغاز خواهد شـد. دشـمن جایی برای فرار ندارد چون تمامی مسیرهای ورودی و خروجی بسته شده‌اند. بر اساس گزارش‌های اولیه، بیش از ۲۰۰۰ نیروهای واحدهای دفاع ارضی اوکراین در لیسیچانسـک مستقر بوده و از نیروهای خارجی تحت امر کی‌یف محافظت می‌کنند. این در حالیست که حدود پنج روز پیش ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه اعلام کرد که به زودی به اهداف نظامی و میدانی در شرق اوکراین دست پیدا می‌کنند و پیشروی ادامه خواهد داشت.

از سوی دیگر خبرگزاری راشاتودی طی تحقیقات و گزارشی اعلام کرد که تسـلیحات مرگباری که از ایالات متحده، انگلیس و سـایر کشورهای ناتو به اوکراین ارسال می‌شـوند، منجر به ایجاد خرید و فروش‌های غیرقانونی و بازار سـیاه شـده است. اوکراینی‌ها در بازارها و شبکه‌های غیرقانونی ایجاد شده، نه تنها تسلیحات کوچک بلکه سخت‌افزارهای پیچیده‌ای از جمله سیستم‌های ضدتانک جاولین و پهپادهـای انفجـاری (Phoenix Ghost) را عرضه می‌کنند. چند تن از خبرنگاران راشـا تودی در اقدامی تواسته‌اند با افرادی که در این بازار سیاه هستند، گفت‌وگو کنند و معامله خرید یکی از همین پهپادهای انفجاری را به قیمـت ۴ هزار دلار انجام دهند. برخی از این خبرنگاران نیز خود را علاقه‌مند به خرید مین‌های ضدنفر آمریکایی نشان دادند اما به آن‌ها گفته شـده که موجودی این نوع از مین‌ها تمام شده است. یکی از خبرنگاران از فروشنده سوال کرده که آیا امکان ارسال این نوع پهپاد به شهر مرزی پرزمیسی در لهسـتان وجود دارد، فروشنده پاسخ داده که مشکلی نیسـت اما ۱۰۰۰ دلار دیگر خرج دارد. راشاتودی همچنین با یک فروشنده دیگری ارتباط برقرار کرده که علاوه بر تسلیحات آمریکایی طیف گسـترده‌ای از تسـلیحات قدیمی ساخت روسیه و شوروی از جمله کلاشنیکف، تفنگ‌های دستی، نارنجک‌ها و تفنگ‌های تک تیرانداز را ارائه کرده است.

این گزارش خاطرنشان کرده که نکته قابل توجه فروش این تسلیحات در بازار سیاه، قیمت آنهاست که به طرز عجیبی پایین می‌باشد. برای مثال، سیستم سـلاح ضدتانک سبک نسـل بعدی (NLAW) ساخت انگلیس تنها به قیمت ۱۵ هزار دلار فروخته می‌شود در حالیکه به گفته این رسانه، خرید سلاح ضدتانک به صورت قانونی ممکن است از ۳۰ هزار تا ۴۰ هزار دلار هزینه داشـته باشد. این در حالیست که یورگن اسـتاک، دبیرکل اینترپل ماه گذشته هشـدار داد که درگیری در اوکراین موجب خواهد شد تا این تسلیحات پیشرفته غربی از بازارهای سیاه سر درآورند. وی اذعان داشت: گروه‌های جنایتکار سعی می‌کنند از این شـرایط آشفته و در دسترس بودن سلاح‌ها اسـتفاده کنند و آنها ممکن است نه تنها در کشورهای همسـایه اوکراین بلکه به سایر قاره‌ها ارسـال شـوند. از طرفی لوید آستین، وزیر دفاع آمریکا در ماه مه گفت که او در خصوص اهمیت ردیابی و حفاظت از تسلیحات آمریکایی با ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین و وزیر دفاع این کشـور گفت‌وگو کرده و به وی این اطمینان خاطر داده شده است که تسلیحات غربی از بازارهای قانونی سر در نمی‌آورند.

خبر

درخواست طالبان از جامعه بین‌الملل برای به رسمیت شناخته شدن

گردهمایی تحت رهبری طالبان افغانسـتان که با حضور هزاران رهبر دینی و قومی مرد برگزار شـد، روز شنبه با درخواست از دولت‌های خارجی برای به رسمیت شناختن رسمی دولت آنها خاتمه یافت، اما هیچ اشاره‌ای به اعمال تغییرات مدنظر جامعـه بین‌المللی از جمله گشایش دبیرستان‌های دخترانه نشد. به گزارش رویترز، اقتصاد افغانسـتان در بحران به سر می‌برد و دولت‌های غربی اعتبارهای مالی را قطع کرده و با جدیت تحریم‌هایی را اعمال می‌کنند و تاکید دارند کـه دولت طالبان باید در خصوص حقوق بشر به ویژه برای زنان تغییر رویه دهد. شرکت‌کنندگان در این گردهمایی در بیانیه‌ای گفتند: ما از کشورهای منطقه‌ای و بین‌المللی، به ویژه کشورهای اسلامی می‌خواهیم تا امارت اسـلامی افغانستان را به رسمیت شناخته، تمام تحریم‌ها را لغو کرده، دارایی‌های بانک مرکزی را آزاد کنند و از توسعه افغانستان حمایت به عمل آورند. رهبر طالبان در روز جمعه به گردهمایی سه‌روزه بیش از ۴۰۰۰ مرد افغان پیوست و طی سخنانی به شرکت‌کنندگان بابت پیروزی طالبان تبریک گفته و بر استقلال این کشور تاکید کرد. طالبان از اطلاعیه‌ای مبنی بر اینکه تمام مدارس در ماه مارس آماده فعالیت می‌شوند، عقب‌نشینی کرده و این امر انتقاد دولت‌های غربی را برانگیخت.

خبر

مادورو خواستار افزایش آمادگی نیروهای مسلح ونزوئلا شد

مادورو در جریان مراسـم ارتقای درجه افسـران و سربازان ویژه گارد افتخار ریاست جمهوری و اداره کل ضداطلاعات ارتش، از نیروهای مسلح ونزوئلا خواست تا در مواجهه با تهدیدهای احتمالی علیه این کشور آماده باشـند. به گزارش پایگاه خبری تله‌سـور، «نیکولاس مادورو» رئیس جمهوری ونزوئلا در کاراکاس گفت: ایوان دوکو، رئیس جمهـوری در حال کناره‌گیری کلمبیا در ناتوانی، نفرت و شکست خود می‌خواهد از ونزوئلا انتقام بگیرد به همین دلیل است که ما باید مراقب خود باشیم. مادورو در فوریه ۲۰۱۹ تصمیم گرفت تا روابط سیاسی و دیپلماتیک با کلمبیا را قطع کند چون این کشور را به دست داشتن در تبانی ایالات متحده و راست‌های افراطی ونزوئلا مقصر می‌دانست. اخیرا مادورو تماسی تلفنی با گوستاوو پترو، رئیس جمهوری منتخب کلمبیا داشت و در آن به تمایل برای عادی‌سـازی روابـط در مرزها و همکاری بر روی یک دوره جدید از روابط پرداخته بود. مادورو همچنین گفت: ونزوئلا وطن آزادی خواهان است. این کشور به خاطر روحیه مقاومت و قدرت انقلابی‌اش مورد تحسین و احترام قرار می‌گیرد، قدرتی که عمدتا به این دلیل است که نیروهای مسلح ستون اصلی اخلاقیات، ارزش‌ها و ایدئولوژی بولیواری است و مردمی که تصمیم به آزادی گرفته‌اند.

احتمال توافق لبنان و اسرائیل بر سر ترسیم مرزها تا سپتامبر

وزیر خارجه لبنان در سخنانی از توافق احتمالی کشورش و رژیم صهیونیستی در پرونده ترسیم مرزهای دریایی میان دو طرف طی ماه سپتامبر آینده خبر داد. عبدالله بوحبیب، وزیر خارجه لبنان در سخنانی در گفت‌وگو با شبکه LBCI درباره پرونده ترسیم مرزهای دریایی میان بیروت و اراضی اشغالی و مناقشه مرزی کشورش با رژیم صهیونیستی اظهار کرد: پیش‌بینی می‌شود که در پرونده ترسیم مرزها با اسرائیل طی ماه سپتامبر به توافق دست یابیم. وی در این باره گفت: اطلاعات به دست آمده از آمریکایی‌ها و سازمان ملل حاکی از پیشرفت در روند مذاکرات غیر مستقیم است. وی درباره نشست شنبه وزرای خارجه عرب در بیروت و همچنین دیدار آنها با مقامات لبنان نیز تاکید کرد: هیچ کشور عربی این رایزنی‌ها را تحریم نکرد و همه کشورها در آن حضور داشتند. بوحبیب به موضوع در مورد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب گفت نیاز مند توافق و اجماع نظر عربی هستیم.

آمریکا: حمله چین به تایوان قریب‌الوقوع نیست

رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا حمله چین به تایوان را قریب‌الوقوع ندانست، اما گفت کشورش از نزدیک تحولات این زمینه را رصد می‌کند. ژنرال مارک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا در مصاحبه‌ای تاکید کرد که حمله چین به تایوان قریب‌الوقوع نیست، اما آمریکا بسیار از نزدیک وضعیت را زیر نظر دارد. ژنرال مارک میلی به بی.بی.سی گفت که چین به وضوح در حال توسعه قابلیت‌های جنگی‌اش با هدف دست زدن به حمله در یک مقطع است اما اتخاذ تصمیمش برای انجام این کار یک انتخاب سیاسی خواهد بود. چین اعلام کرد که تایوان را یک استان جداشده خود می‌داند که باید و در صورت لزوم با توسل به زور دوباره با سرزمین اصلی چین متحد شود. این کشور آمریکا را به حمایت از استقلال تایوان متهم کرده و متعهد شده است که هرگونه تلاشی در این راستا را قاطعانه سرکوب کند.